

Téereb Dañeel — limub ñeent fukk ak juróom-ñaar

Wëral njàngal yu nax: Seet bu xóot ci Daniel 8 ak jafe-jafey yi ci teelojiya Adawantis bi

Jeff Pippenger
2024-01-11

Bi bëñu tektalee ndaw mi bu am bënn njéll ci aaya yu juróom-ñett ba fukk ak ñaar yi ci Daniel saar ñetteel, dafa doon misaal mu yàqu, ndaxte mooy misaalu góor-jigéen yu soppiku, ku sol yérey góor ak yérey jigéen, di wër ci diggante góor ak jigéen. Loolu méngoo na ak xam-xamu Millerite ne Rooma dafa feeñ ci ñaari jàmm, jàmm bu njëkk bi di nguurug Rooma, te ñaareel bi di kërceenug Rooma; waaye ci soppikoo gi ci jënde yi ci aaya yi, ndaw mi bu am bënn njéll mi ngi génñ ci toftale gu jaar-jaar ak gu yëgleb (mu yàqu). Naka noonu, ku nekk ci ñetti aaya yi dafay tegu ci jaar-jaari bind buy jëm ci benn ci ñaari mbir yii: nguurug Rooma walla kërceenug Rooma. Rooma bu bokk ci jaamono ju ñuy wax pagan dafa doon fitnaal ñépp ñi dàqoon sañ-sañam gu nguur gu réy; waaye fitnaalug Rooma bu papaal bi (bu jigéen) ci aaya fukk bi, dafa jublu bu baax ci asamaan.

Ci xam-xamu Millerite bi ne Rom mooy buur bu ñeenteel te mujj bi, wërante gi di dem joge ci réew, dellu ci kerk, dellu ci réew, te dellu ci kerkati, du woon lu leen war a jàpp ci yëngu-yëngu. Gis nañu woon jaxase gu weñ ak banxas bi ci tàñki Daniel saaru ñaareel, te dañu ko xam rekk ne ñaari jamono la yu Rom, te sax amuñu woon njàqare gu ñuy faral di firndeel toftal gu mat sëkk ci tarix bu buur bu ñeenteel ak bu juróomeel. Noonu it lañu xamoon saaru juróomeel bi, fa baaka bu wax lu mag lu jëm ci Aji Kawe ji gën a Kowe bi, raxasee na fa ñetti baaka ci fukki baaka yi njëkk yi ci rabu Rom ba. Ndaxte sax su fekke ne Miller seetaan na yokkute gu góor ak jigéen gu ay aaya 9 ba 12 di teggi, du woon lu am solo ci xam-xamam ne buur bu ñeenteel bi mooy Rom. Ci xam-xamu Millerite bi, buur bu ñeenteel bi jeex na ci 1798, te dhacci jëfandikookat bu topp ci waxi yonent bi mooy Ñëwug Yeesu Kirist bu Ñaareel bi.

Bëccëg bu jigéen bi dafay xamle jigéen ji di def njaaloo gu xel ak bëccëg bu góor ga, te ñu ko wone ci aaya 10 ak 12.

Te moom na baax lool, ba jot ci mbooloom asamaan; mu sànni ci suuf yenn ci mbooloo ma ak ci biddéew yi, ba noomp leen. Daniel 8:10.

Fitna biñu def ci dooley baap-paa bi jëm woon ci Kiristeyaange (xarekat yi ci asamaan), te ci saraxale fukki ak ñaar, Roomu baap-paa bi (jigéen), jot na doole ngir mottali liggéeyam bu rey nit, jaarale ko ci bàkkaar njaaloo ak buur yi ci Ērop.

Te mbooloo mu ñu ko jox ngir mu xeex sarax sa bëccëg-bëccëg ndax bàkkaar, te mu sànni dëgg gi ci suuf; te mu def lu mu bëgg, ba mu yokkute. Daniel 8:12.

“Host” bi ci aaya bi dafa tegu militar bi ñu joxoon papauté bi “contre le quotidien”. Kàddu “contre” bi tekki na “jógge ci”. Ci buur yu pagan yu Europe (Rome pagan), yi ñuy tekkaale ak “le quotidien”, ñu jox papauté bi ndimbal militar (ab host) “ndax moytu bàkkaar.” Boolloo ekklesiya ak réew mi, fekk ekklesiya bi moo yor saytu gi, mooy “moytu bàkkaar” googu. Biiñu bàkkaar boobu mooy deretu Kiristaan yi. Bi papauté bi amee sañ-sañ ci mbooloom xarekat yu Rome pagan, Rome papal bi (“moom”) “daanu na dëgg gi ci suuf; te mu jëfe, te am njariñ.”

Ci wàllu Daniel, sarax fukk ak benn, aaya ñetti-fukk ak benn, jébbale mbooloom xare yi ci Room bu paapal bi itam dañu ko tektal:

Te loxo yi taxaw ci sa wàllu, te dinañu sobis bérabu sell bu doole bi, te dinañu dindi sarax su bis bu nekk, te dinañu teg sikki-sakk bi di yóbbu tasare. Daniel 11:31.

Saar bi moo xamale soppi gu jaar ci jaar-jaari bindoon bu jémé ci Room gu way-yàlla yu réer ba ci Room gu baat-u-pàppa. Ci saar bi, “loxo yi” mooy buur yu Tugal yi tambali woon a taxaw ngir baat-u-pàppa, tambali ci Koloowis, buur bu Farās yi (Farās), ci atum 496. “Loxo yi” itam sobe woon nañu “bërëb bu sell bu doole” bi (dëkkub Room), jaarale ko ci xare yu dul dog yi tambali ca ñetteelu xarnu ba agsi ci atum 538. “Loxo yi” itam dindi woon nañu bëgg-bëgg bañ bu jaamono ju réer tegu woon ngir yéegug baat-u-pàppa, te ci atum 508, bëgg-bëgg bañ bu jaamono ju réer jeex na woon.

Baatu bi ñu tekki ne “jëlee”, mooy baat bu Ebre “sur”, te mu tekki “dindi”. “Loxo yi” teg nañu “ñaawteef gi indi mabb” (papasi bi) ci gàngune suuf si ci atum 538. Bu Daniel saar 8, ay 12 waxee ne “kurél” was nañu ko ndaw mi bu jigéen, loolu ànd na ak seede sàrt 31 bu saar 11. Téereb Peeñ mi itam seedeel na dëgg googu ci saar 13.

Rabu ma ma gisoon dafa mel ni mbàtt, te ay t ànkam mel ni yu janax, te gémminam mel ni bu gaynde; te njiitax gi jox ko sa doole, ak sa nguug toogu, ak sa sañ-sañ bu réy. Peeñu Yowaana 13:2.

Sœur White wax na bu leer ne rab wu nekk ci bennaar bi ñaareel mooy papasi bi, te dragon bi ci bennaar boobu mooy Roomu pagaan. Roomu pagaan jox na papasi bi ñetti mbir: “dooleem, ak toogandoom, ak sañ-sañ bu mag.”

Jàngoro soldaar bi, Room gu dul gawe gi moo ko jox, tàmbalee ak Clovis ci atum 496. “Toogu” ba ngir nguur, joxeef na ko papaas bi ci atum 330, ba bu buur ba, Constantine, yóbbuwaat na péeyam nguur ba Konstantinopel, bàyyi dëkkam nguur gu njëkk ga, Room, ci saytu kërku papaas bi. Ci atum 533, buur ba Justinian dogal na ne paap bi mooy boppu kërku gi te mooy jubalikat way weddi dëgg, noonu dénk “sañ-sañam bu mag” ci paap bu Room. Saar 12 bu Daniel saar 8, xamle na jamono ji ñu joxe “mbooloo”, te dëgg waxu yonent bi seedeel na ko ci seede yu bare. Li dalee ca jamono jooju (tàmbalee ci atum 496), papaas bi “gëna yomb a yokku.”

Mu war a baaxee di “jëfandikoo” te di “yekkati” ba keroog merum Yàlla ci kaw réewum bëj-gànnar bu Israayil jeexee ci 1798, ba baale-gàmmu paap bi jotee gaañu dee.

Te buur bi dina def ni ko soobee; dina yékkati boppam, màggal boppam ëpp bépp yàlla, te dina wax ay wax yu yéem ci kaw Yàlla ju kaw yàlla yi, te dina am njàmbaar ba kerem gi mat; ndaxte li ñu dogal dees na ko def. Daniel 11:36.

Aayaat juróom-ñeent ci saraxu juróom-benn, mooy wax ci Room gu góor gi (Room gu xëytekat gi), te muy wone yoon wu ñetti jéego yi ci nànd gi Room gu xëytekat gi matale woon, te loolu doon misaal bu ñetti gox yu ñu war a nànd ngir Room gu paap bi tëdd ci gàngune suuf si, ni ko ñetti wér yu ñu buddi woon di wone ci saraxu juróom-ñaar gi. Ñaari nànd yu ñetti jéego yii, di yi Room gu xëytekat ak Room gu paap bi, dañoo doon wone ñetti tere yu goxu-yàlla yu Room gu tey ji, ci aayaat ñaar-fukk ak ñeent ba ñaar-fukk ak ñett ci Daniel fukk ak benn. Gannaaw loolu, ci saraxu juróom-benn, aayaat fukk ak benn, wér wu ndaw wu góor wi (Room gu xëytekat gi) dafa dellu ñu ko wone. Ci aayaat bi, xalaat wu sell wi dëgg na ba mat, ba tax nit ñi di ree te nguur Yerusalem, dañu war a dugal ay fen yu bare ci njàngum yàlla ngir tabax seen fondemañ bu nafek bi.

Waaw, mu yéekaat boppam ba tolloo ak kilifag mbooloom xarekat yi, te ci moom sarax su bes bi nekk dafa ñàkk, te barabam bu sell bi dañu ko daan. Daniel 8:11.

Bi nu tàmbalee di jébbalu saafara ak xonq yu fen yi ñu duggël ci Adventisme li dale ci atum 1863, war nañu seet ne am na ñaari wàll yu mag yu xalaat ne ñoom lañu xam-xam ci yoonal teoloji, te Adventisme di ci réy, ngir taxawal ci seen kaw njàngale yi Protestantisma bàkku ak Katolisisma. Li teolojiyen yu jamono jii ci Adventisme di wax mooy ne ñoom da ñuy ay xëtu ci taarixu Biibël, walla ay xëtu ci làkk yi Biibël bindoo. Ni ñuy jëfandikoo kàddu gi, dafay feeñal ne waxu yonent bi jëmm na ci ñoom mel ni téere buñ tëj, te itam dafay feeñal ne seen wax ne ñoom ay xëtu ci làkk yi Biibël mooy rekk feeñug Fariseyaan gi ci jamono jii.

Njèkk ci mooy bañ a xalaat ci wërgu-yóbbute gi ci jëmm yi ngir bët bu ndaw bi nekk ci ayet ñeent-fukk ak juróom-ñent ba fukk ak ñaar. Suñu nekkon dëgg-dëgg ay xam-xamkat ci làkku Ebrë, duñu weddi, mbaa ñu yàq doole dëgg bi ne, Daniyel dafa jëfandikoo wërgu-yóbbute ci jëmm yi ak xalaat gu mat ci ayet yooyu. Bët bu ndaw bi dafa feeñ ci ñaari jëmm, te jëmm yooyu dañuy dellu gannaaw ak dëppoo ci biir ayet yi. Boroom teoloji yi dañuy jéema sutura dëgg boobu ak yëf yu ñaaw ak xalis gu fen, ndaxte leral na ne ayet fukk ak benn mooy màndargaal Roomu pagaan, waaye du Roomu paapal. Ñoom nag, ba noppi, dañuy sax ci ne bët bu ndaw bu ayet fukk ak benn mooy paap bi, fekk moo di dëgg-dëgg Roomu pagaan.

Buñ nanuñu ne ñaari kàddu yi ci ñeenti wax yu jëme ci tuuti bakk bi am nañu mbind mu góor, te ñaar yi des am nañu mbind mu jigéen, ba noppi dafa yomb a dugal ci biir loolu dëgg Biibël bi ne jigéen ci waxi yonent yi ci Biibël dafay tegtal kërceen, te góor dafay tegtal réew. Xam-xam boobu may na képp ku bëgg a gis, mu xam ne tuuti bakk bi ci aaya fukk ak benn bi, mooy Room bu góor (Room gu bokk ci ña tuumaal yàlla yi), waaye du Room bu jigéen (Room gu paapal gi).

Kon wii, dees bi dafa xam ne Room bu bokk ci xeet yu dul Yàlla (moom) yaatu na boppam ba jot ca Boroom mbooloom xarekat yi, ni Room bu bokk ci xeet yu dul Yàlla defee ko ba mu teg Boroom mbooloom xarekat yi ci bant ba ca Kalwaari. Du sax rekk ne Room bu bokk ci xeet yu dul Yàlla yaatu na boppam ci Kirist ca bant ba, waaye wii mi ngi yokk naan ci moom (Room bu bokk

ci xeet yu dul Yàlla) lañu jële “sarax su bés bu nekk” ba tax mu nekkul.

Ci tééréb Danyeel am na ñaari baat yu Ebrë buñuy tekki ñoom ñaar ni “jállale” mbaa “tekk ci wetu.” Baat yooyu mooy “sur” ak “rum”. Ñoom ñaar ñépp dañu leen jëfandikoo ci liggéeyu kër Yàlla ga. “Sur” dafay tekki dindi mbaa teqale, te biñuy dindi doxinu taalibe ba ci saraxaluka kër Yàlla ga, baat biñu jëfandikoo ngir melokaanu ndindig boobu mooy “sur”. Baat bi “rum” dafay tekki yékkati ak màggal, te bu saraxkat bi ci kër Yàlla ga wara yékkati saraxu yëngu-yëngu, dafa wara “rum” (yékkati) sarax ba. Ci aaya fukk ak benn, Room gu bokk ci ñi dul jaamu Yàlla (“bés bu nekk bi”) dina “rum” (“dindi”) jaamu tuur yi, ci li muy yékkati ak màggal diine ju bokk ci jaamu tuur yi.

Room gu jaam buy yékkati te màggal diiney jaam buy. Teologiyen Adventist yi di wax ne ñoom am nañu xam-xam bu xóot ci làkk yi ci Biibël, tànn nañu di jëfandikoo “dindi” ngir bépp firiwu “take away” ci téereb Daniel. Ñoom nanguwuñu bindum Daniel mi beru te wóor, ba tax ñuy yékkati seen bopp mēna kaw yonent Daniel.

Boroom-kat yu wax ne xam làkk yi ci Biibël di joxe lay yu ñuy sàmmal ngir wone lu tax Dañeel bëgg a wax benn mbir bi, ba noppi mu jëfandikoo ñaari baat yu wuute. Ñuy def gëstu baat yu gudd te sonnal ngir dëggal seen wax ju dul dëgg. Boroom-kat yu wax ne xam taariixu Biibël, di werante ne jëfandikoo gu jubadi gi aju ci xam ne ci ay jamono yu wuute ci taariix, benn baat man naa am lu mu tekki yu wuute, te moo tax bu Dañeel jëfandikoo ñaari baat yu wuute, xamkat taariix rekk moo man a ràññee li Dañeel bëggoon a wax dëgg-dëgg. Am na solo ñu xamaar ñaari yoonu fen yii, ndaxte ñu leen di jëfandikoo yoon wu bari ci boroom-kat yi di sàkk a nēbbē seen bopp ci metodoloji bu “line upon line.”

Waaw, mu réy boppam ba ci Boroom njambaar yi; te jaare ko, saraxu saa su nekk gi ñu ko jële, te barabam bu sell bi ñu ko daane. Daniel 8:11.

Baati bi ñu tekki ni “jële nañu ko” ci kàddu gu nekk ci saraxale bi, tekki na ne “yékkati ak màggal.” Du tekki ne dindi. Dëgg boobu moo waral na njaxlaf ak juuyoo ci biir yeneen xelkat yu Adventist, ndaxte seen ndombo yu njëkk yi maneesuñu taxaw ci jàngat bu yomb rekk bu ay tēnk yi, bu ñu defe ci saraxale bi taxawaayu dëgggu baat bi Daniel jëfandikoo. Ñoom da ñuy wax ne ndaw mi am bēt mi ci saraxale bi mooy Room gu papal, te kon saraxale bi dafa war a jàngu ne “ci moom” (Room gu papal) “daily bi yékkat nañu ko.”

Ñoom la, am nañ benn jafe-jafe ci boole baat bu yokk bi, bi Rakk-ju-góor White waxee ci lu leer ne xelal nit moo ko yokk, te du ànd ak mbind mi.

«Noonu gis naa ne ci lu jēm ci “bés bu nekk” bi (Daniel 8:12) ne baat bi “sarax” xel nit moo ko yokk, te bokkul ci mbind mi, te Boroom bi moo jox gis-gis bu jub bi ci moom ñi yéglee xaaju waxtu àtte bi.» Early Writings, 74.

Ñoom ñi diis nañu ne “bēs bu nekk” mooy liggéeyu Kirist ci kër yu sell yi, ba tax “sarax su bēs bu nekk” di taxawal xalaat bi ne “bēs bu nekk” mooy jëfu saraxu Kirist ci kër yu sell yi ci asamaan. Waaye wax ju jóge ci yoonu xel mu sell mi tekki na ne baat bi “sarax” “bokkul ci mbind mi”.

Bu ñi mândiikat Éfraayim jàpp ne “bés bu nekk bi” mooy liggéeyu Krist ci kër yu sell yi, kon kàddug wax ji dina jàng ne, “ci moom” (Room gu paapal gi) “dindi nañu bés bu nekk bi,” walla mu jàng ne, “ci dooley paapal bi, dindi nañu liggéeyu Krist ci kër yu sell yi.” Dañuy jàngal dëggadi boobu. Ñoom da ñuy sax ci wax ne jaarale ko ci lëndëmu nguurug paapal gi, xam-xamu dëgg ci liggéeyu Krist ci kër yu sell yi neex nañu ko ci xelu nit ñi.

Waaye baat bi ñuy tekki ne “jële” du tekki ne dindi, waaye dafay tekki yékkati ak manggal. Su ñi di wax ne ñoom a xam yeneeni làkki yi ci Biibël jëfandikoo bu baax solo bu baat bu Ebrë “rum” ci xët wi, seen tekkiin waroon na ne: “jaarale ko ci kàttanu baap, liggéeyu Kirist ci kër yu sell ya yékkatiku na te manggaliku na.” Kañ la baap ga mas a yékkati ak a manggal Kirist?

Ñu ngi seet a teg tekkiinu baat bu Ebrë “sur” ci kaw baat bu Ebrë “rum.” Daniel jëfandikoo na baat bi “sur,” buy tekki dindi, ci njaxlaf ak “bu bés bi” ci ñaari aaya yu miiran, waaye ci aaya fukki ak benn bi, Daniel tànn na baat bi “rum” buy tekki yékkati ak manggal. Du li rekk ne mbind mi fees ak léeb yu fen ci aaya bii ndax dëgg baat bi ñu tekki ne “dindi” dañu ko jengal ba mu soppiku, waaye sax amul woon benn jamono bu liggéeyu Kirist ci bérabu sellam mën nañu koo dindi ci menn anam ci nit ñi.

Waaye nit kii, ndaxte moom day sax ba fàww, am na sarxalkat gu dul soppiku. Moo tax man na it a musal ba ci mujj ñi ñëw ci Yàlla jaarale ko ci moom, ndaxte moom day dund ba fàww ngir di leen ñaanal. Héber 7:24, 25.

Ngir wax ni, ni ñuy def ci yeneen teolojiyeer yu Adventist yi, ngir taxawal seen jëfandikoo bu dëggul bu aaya bii, ne amoon na ab waxtu bu papas bi jëfandikoo benn xeetu kàttan ngir dindi ràmmu santees bu Kirist ci kër-yàllaam, loolu lu yéeme la!

Waaye boroom xam-xamu yàlla yi jàngale wuñu ne kàddug verset boobu mooy wone ne papee gi yékkati na te manggal liggéeyu Krist ci màkkanam bu sell bi. Ñoom dañuy dëddu tekki baat yi Daniyel wax, ak ndigalu Ellen White buy jóge ci xel mu ñu solal, ngir jàngale li ñoom tànn a jàngale, doonte seede baat yi Daniyel wax.

Waaw, mu réy boppam ba ci Boroom mbind mi, te ci moom lañu jële saraxu bis bu nekk bi, te barabam bu sell bañu ko daan. Daniel 8:11.

Boroom xam-xamu yàlla yi di jàngale ne aaya bi tekki na ne “ci kàttanu pàppa bi, liggéeyu Kirist ci manggalu bérab bu sell biñ ko jële woon,” te neñu itam ne jëlew liggéeyu Kirist ci manggalu bérab bu sell bi ci xel yi nit ñi dëggal na ko lii: boolees na ko ak ne bérabu “santuwéeram” Kirist “daanu nañu ko.” Waaye amul benn aaya ci Kàddu Yàlla buy wax ne santuwéer bu asamaan bi, fa Kirist di def ay ñaanam ngir nit ñi, dafa mas a daanu. Nataal itam, amul benn làqumbi Mbind mi buy wax ne asamaan bi ci boppam, mi di “bérabu santuwéeram,” dafa mas a daanu. Benn yoonaatam, boroom xam-xamu yàlla yi yékkatiw nañu seen bopp ëpp yonent bi Danyeel, ndaxte dañuy sax ci ne “bérabu santuwéeram” ci aaya bi muy wax ci santuwéeru Yàlla, doonte li Danyeel jàngale ci yoon wu jub a ngaaree ak xalaat woowu.

Ñi koykat yu wax ñi xam-xami làkk Ebre yi da ñu sax ci ne, ci benn kàddu boobu, baat bu Ebre bi “rum” war nañu koo degg ak tekkiinu baat bu Ebre bi “sur.” Itam da ñu sax ci ne, baat bu Ebre bi

“miqdash” war nañu koo degg ni baat bu Ebre bi “qodesh.” “Miqdash” ak “qodash” ñépp dañu leen di tekki rekk ne “sàkkuwaay bu sell” ci téereb Daniel, waaye am nañu ay tekki yu wuute.

“Miqdash” dafay teewlu bépp sàkkuwaay, muy kër Yàlla walla sàkkuwaayu ñaari yàlla yu fen; mooy baat bu yépp ngir wax sàkkuwaay, waaye “qodesh” de, ci Biibël bi, ñu koy jëfandikoo rekk ngir teewlu kër Yàlla gu sell.

Danyeel xamoon na wuute bi nekk ci diggante kër yu sellu buy jamoo xeer ak kër gu sell gu Yàlla. Su fekkee ne Danyeel dafa nar a tudde ab kër gu sell gu ñuul-kat, dina jëfandikoo baat bi “miqdash.” Lu yéeme la ci man ne ñi ñuy wax ne ñoo xamkat yi ci làkku Ebraay, mēnuñu sax a jàngat mbir mi ne ci ñeenti aaya yu toppante, Danyeel jëfandikoo na ñaari baat yi ñetti yoon. Njàngale ak jëfandikoo bu Danyeel def ci ñaari baat yu Ebraay yi, ñoom ñépp ñu leen tekki “kër gu sell,” moo tax nu xam maana wi Danyeel bëggoon ñu degg te xam ko.

Waaw, mu yékkati boppam ba ci Boroom gàngoor ga, te jëlal na ko sarax su bés bu nekk, te barabam bu sell bi dafa tasaaru. Te jébbalees na ko mbooloo ci kaw sarax su bés bu nekk ngir moytou bàkkaar; te dafa sànni dëgg bi suuf, te dafa jëfandikoo kàttanam, ba am ndam. Noonu ma dëgg benn aji-sell muy wax, te beneen aji-sell ne aji-sell boobu waxoon na ko: “Ba kañ la gis-gis bii di jot, ci mbirum sarax su bés bu nekk ak moytou yàqug gi, ngir jox sell mi ak mbooloo mi ñu tacc ci suuf?” Te mu ne ma: “Ba ci ñaari junni ak ñetti téeméeri fan; noonu lañuy setal kër gu sell gi.” Daniel 8:11–14.

Ci bopp bi sax bi ëmb sas bu Adventism, Daniel jëfandikoo ñaari baat yu hebreu yu wuute te ñépp ñu di leen tekki ni “barab bu sell bi.” Ci ay sarax 13 ak 14, Daniel tànn na jëfandikoo baatu hebreu buy wax “barab bu sell bi,” bi Mbind mi di jëfandikoo rekk ngir màggal barab bu sell bi Yàlla; waaye ci sarax 11, Daniel jëfandikoo na baatu hebreu bu yaatu walla bu réy-doole, bu man a doon barab bu sell bi Yàlla, mbaa mu doon itam barab bu sell bu ñu bokkale ak xëtu-réew yu dëkk ci càkkuteef.

Bu Dañeel bëggoon na won “bérab bu sell bi” ci sarax bu fukk ak benn ne mooy bérab bu sellu Yàlla, kon dafa waroon jëfandikoo benn baat bu hebre bi mu jëfandikoo ñaari yoon ci ñetti sarax yi topp. Loolu leer na ba noppi ne Dañeel dafa doon sàkkale wuute diggante ab bérab bu sellu ñaawteef ci sarax bu fukk ak benn, ak bérab bu sellu Yàlla ci sarax yi fukk ak ñett ak fukk ak ñeent! Waaye màndarga yi Efrayim di wax ne “bérab bu sellam” bi “ñu daaneel,” ci sarax bu fukk ak benn, mooy bérab bu sellu Yàlla, doonte ñuy moytu baat bi di “bérab.”

Ñuy jàngale ne baat ne nguug pap bi dindi na liggéeyu Krist ci ñaanal ngir nit ñi, te daane na dëgggu kër-yàllaaju asamaan bi. Waaye Danyeel leer na bu baax ne “kër-yàllaaj” bi ci sarax 11, du woon kër-yàllaaju Yàlla, waaye ab kër-yàllaaju xët-wër. Danyeel noonu itam leer na ne du woon “kër-yàllaaj” bi la daane, waaye “bérab” bu kër-yàllaajam.

Bàyyikatul yoon ñent ba fukk ak ñaar yi ci ay saar bi, te bañ a nangu ne toggalin jigeen ak góor gi am na jëf ju war a am, teologi yu bees yi jël nañu tekki “lu bes ba nekk” bi, bi tàmbalee ci Protestanti yu seedeel seen bopp, te ñu tàmbali di sampu ab ndëgëm ci suuf su tàbbiwul, ci xelub nit, àddina ak aada. Bi ñuy agsi ci saar fukk ak benn, sax dañuy weddi ndigal lu xel mu Sell mi joxoon ci Sister White, bi misee ne xam-xam bu Miller ci ne “lu bes ba nekk” mooy ngëneel, dafa

jub; te ñu tàmbali di jëfandikoo pexe mu yóbbul xel ak xalaat yu nit ngir aar seen bëgg-bëgg ci teoloji Katolig ak Protestanti.

Ñuy soppi Room gu bokk ci ay jaamkat yu dul Yàlla, dañuy ko soppi muy Room gu paapal ci benn sarax ci Mbind mi, te dañuy jëfandikoo ci kàddu ga tekki “dindi” benn melokaan bu ñu dëgërël ci baat bi mu tekki “yékkati te màggal”. Dañuy firndeel màndarga Seytaane bi ñuy wax “bés bu nekk bi” ne màndarga Yàlla la, te gannaaw loolu dañuy tënk ne kër yàllay xeer bu jaamkat yu dul Yàlla mooy kër Yàlla, fekk dañuy moytu wax bu jub ci “barab” bu kër-gu-sell gi. Te “ñi amul njàngum xam-xam” yi (ni Isaaya leen tudde), ñiy man a xam rek su “ñi jang te xam” waxee ne noonu la, dañuy nangu ndab bu léeb ak léebu ngir seen bopp rekk a sàнку.

Dina yokk sunu xalaat ci yokkute xam-xam, mi ñu melal ni ay jawhar ci géntu Miller, ci bataaxal bi ci topp.

“Ndaw Pool moo nu artu ne: ‘ñenn dinañu bàyyi ngëm gi, di déglu rab yu nax ak njàngalem seytaane yi.’ Loolu mooy li nu mën a seentu. Nattu yi gën a tar ci sunu kaw dinañu joge ci ñoom ñi jëkk a doon waare dëgg gi, waaye ñu dëddoo ak moom ba dellu addina, te di ko xas ci seen tãnk ak bañ ak reetaan. Yàlla am na liggéey bu mu teg ay jaamam yu takku ñi. Fàtteb noon bi war nañu ko dajje ak dëggug kàddoom. Fen war nañu ko wéral, fàww seetam dëgg feeñ, te leeru yoonu Yexowa war na leer ci biir lëndëmu àddina ci wàllu jikko. War nañu wone ay daanug kàddoom. Duñu mucc ci tooñ su nu gântalee wareef bu tedd bii. Waaye bi nuy taxaw ngir aar dëgg gi, bu nu taxaw ngir aar sunu bopp, te di def jafe-jafe yu bare ndax dees na nu woo ngir yeb ci sunu kaw xas ak wax ju jubadiwul. Bu nu yërëm sunu bopp, waaye na nu wone kaaraange gu tar ngir yoonu Kawe Kawe ji.”

“Ndi ndawul bi nee na: ‘Jamono ji dina ñëw bu ñu dul muñ njàng mu wér; waaye ci seen bopp bëgg-bëgg lañuy dajale jàngalekat yu bari ngir seen bopp, ndax da ñuy daw saytu yu neex; te dinañu dëddu seen nopp ci dëgg, ba jublu ci léebu.’ Fu ne nu xool, gis nanu nit ñuy yomb a nekk jaam ci xel yu réer yu ñi di yàq Kàddug Yàlla di leen jëriñ; waaye bu ñu leen indilee dëgg, dañuy fees ak muñadi ak mer. Waaye ndigal li ndawul bi jox jaamub Yàlla mooy: ‘Yaw nag, xoolal ci bépp mbir, muñal tiis yi, def liggéeyu waarekat xebaar bu baax bi, matal sa liggéeyu ndawul.’ Ci jamonoom, am na ñu bàyyi woon mbiru Boroom bi. Mu bind ne: ‘Demas bàyyi na ma, ndaxte sopp na addina sii fi nekk;’ te dellu ne: ‘Aleksàndar, suulëerkat ba, def na ma lu bon lool; na Boroom bi fey ko ni ay jëfam; moytu ko itam, ndaxte dafa taxaw lool di weddi sunuy wax.’”

“Yonent ak ndaw yi dañu jànkoonde woon ak nattu yu mel ni dañuy xeex ak seen topptoo; te sax Mbiir mu sell mi Yàlla, mi amul benn sikk, nattu nañu ko ci lépp, ni ñu nattu nun. Mu muñ na weddi gu jóge ci bàkkaarkat yi, ci boppam.”

“Bépp waxtu bii, war nañu jottali ko ak kóllëre; waaye ‘jaamub Boroom bi warul xuloo, waaye na lewet ci nit ñëpp, xamloo, muñ; di jàngale ak lewet ñi di bëgg a weddi bopp seen bopp.’ War nañu sàmm bu baax kàdduy Yàlla sunu Boroom ngir bañ a gàqoo ak liggéeyu naxtey ñi bàyyi ngëm gi. War nañu dëgër ci seen xel ak seen dooley jëfandikoo benn ngànnay gi sunu Sang bi jëfandikoo bi ko buuru lëndëm tëjje, mooy: ‘Bind na ko.’ War nañu jàng a jëfandikoo Kàddug Yàlla ak xereñ. Ndigal li mooy: ‘Takku ngir feeñ ci kanam Yàlla ne ku mu nangu,

liggéeykat bu warul rus, di rëccoo Kàddug dëgg gi bu jub.’ War na am liggéey bu saytu ak ñaan gu dëgër ak ngëm ngir jëkkëre njuumte mu xareel mi jàngalekat yu dul dëgg ak naxkat yi; ndaxte ‘ci fan yu mujj yi, ay waxtu yu metti dinañu ñëw. Ndax nit ñi dinañu bëgg seen bopp, bëgg xaaalis, di réy seen bopp, di màggal seen bopp, di saaga, di moytu déglu waajur, di amul ngërëm, di bañ a sell; di amul mbëggeel gu cosaan, di bañ a dëggal kàddu, di jiiñ nit ak fen, di moytu téggaat seen bopp, di doyadi, di bañ ñi baax, di wor seen moroom, di gaw a def lu fees, di màggal seen xel, di gën a bëgg bannex yu àddina ju gën a bëgg Yàlla; di yor melow ragal Yàlla, waaye di weddi dooleem: soreel sa bopp ak noonu.’ Kàddu yii dafa nataal jikkoj nit ñi surga yi Yàlla war a dajee. ‘Ñiy jiiñ nit ak fen,’ ‘ñiy bañ ñi baax,’ dinañu song ñi takku ci seen Yàlla ci jamono jii ju yàqu. Waaye ndawsi Asamaan bi war na wone xel mi nekkoon ci Boroom bi. Ci suufeel ak mbëggeel war na liggéey ngir mucug nit ñi.”

“Pool moo taxawal ci ñi di weddi liggéeyu Yàlla, te mu mengoo leen ak góor ña ñoo xeexoon ñi takku woon ci jamonoy Israayil gu yàgg ga. Mu ne: ‘Léegi ni Yànees ak Yaamberes jànkootewoon ak Muusaa, noonu lañuy itam weddi dëgg; ay nit ñu yàqute xel, te ñu ñàkk njariñ ci mbëggeelug ngëm. Waaye duñu yokk dara; ndax seeni ndof dina feeñ ci kanam nit ñépp, ni seen bi itam feeñoon.’ Xam nanu ne waxtu wi ngi ñëw, bi ndofug xeex ak Yàlla di feeñ. Man nanu muñ ci dal ak muñu xol ak wóor, luñu man a rëbbe walla xeeb ci sunu kaw; ndaxte ‘amul dara lu nëbbu, bu dul feeñ,’ te ñi teral Yàlla, mooy leen teral ci kanam nit ñi ak malaaka yi. War nanu boka ci coonoy ñi yégle woon coppite. Bind nañu ne: ‘Yéefeer yi ñu la yéefeer, dal nañu ma.’ Almasi bi xam na sunuy metit. Benn ci nun wooñu ko ngir yëngu bant ba moom keppam. Góor gu sonn bi Kalfari dafa yëg sunuy tiis, te gannaaw moo sonn ci nattu, man na itam dimbali ñi nekk ci naqari xol ak nattu ndax moom. ‘Waaw, ñépp ñi bëgg a dund ci ragal Yàlla ci Kirist Yeesu, dees na leen fitnaal. Waaye nit ñaaw yi ak naxarkat yi dinañu gëna bon ba gëna bon, di nax te ñu di naxanteel. Waaye yaw saxal ci li nga jàng te nangoo ko.’”

Review and Herald, 10 Samwiye 1888.